

1

И ВАН МАСЛАРОВ

С Никола Вапцаров се запознахме във Варна през 1931 г. Той учеше в Морското училище, последна година, а аз постъпих в Морски-те специални школи - I-ва година. Запознахме се като земляци. След това в разговор с негови съвипускници, узнах с голямо задоволство, че той е много обичан и уважаван, че е любимец на випуска и на цялото училище.

Там имаше такава традиция: при завършване на даден випуск се устройваше прощален банкет. На всеки банкет един от випускниците биваше натоварен да произнесе слово. Такъв банкет се организира и на випуска на Кольо в бирария "Грозд". Ние присъствувахме като първокурсници. Разбира се - не участвувахме в яденето - само в лимонадата. На този банкет Кольо произнесе слово, което аз чух от край до край и бях много приятно изненадан. Ръкописът на това слово е запазен и аз няма да го възпроизвеждам. Обаче то предизвика много голяма реакция от страна на големците във Варна и началството на флотата - те скачаха от местата си, нервираха се, но не можаха да го прекъснат. Словото беше прогресивно, наше, издържано слово. Засягаше условията на живот, режима в училището и съдбата, която очаква завършващите го. Кольо подчертва, че много от тях ще увеличат "върволиците на безработните". Началниците на Вапцаров във флотата и големците на края не можаха да си намерят място, не можаха да се поберат в кожата си, че са допуснали да се държи такава реч на такова място. От София беше капитан Стефанов - началник на флотата. Тогава щабът на началника на флотата беше в София. А началник на морската учебна част във Варна тогава беше капитан Стателов. На Кольовия випуск мисля, че беше капитан Иванов.

Вторият момент, който искам да отбележа за Никола Вапцаров е следният: през 1938-41 г. ЦК на РМС беше формирал различни групи